

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут архітектури, будівництва та енергетики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту архітектури,
будівництва та енергетики

Мирослав МАЗУР

«131» 08 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТА ПАТЕНТУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітній рівень	<u>Магістр</u>
Галузь знань	<u>19 Архітектура та будівництво</u>
Спеціальність	<u>193 – Геодезія та землеустрій</u>
Освітня програма	<u>Геодезія</u>
Статус дисципліни	<u>обов'язкова</u>
Мова викладання	<u>українська</u>

2023 р.

Розробник:

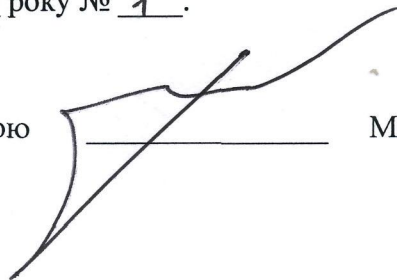
доцент кафедри геодезії та землеустрою,
к.т.н, доцент
bohdan.lysko@nung.edu.ua

Богдан ЛИСКО

Схвалено на засіданні кафедри геодезії та землеустрою
Протокол від «28» серпня 2023 року № 1.

Завідувач кафедри геодезії та землеустрою

Микола ПРИХОДЬКО

Узгоджено:

Гарант ОП "Геодезія"

Євген ІЛЬКІВ

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	<p>Мета вивчення дисципліни – набуття здобувачами вищої освіти компетенцій у сфері захисту інтелектуальної власності, зокрема, авторських та інших інтелектуальних прав, які можуть виникати в результаті виконання землевпорядних та геодезичних робіт, розробки нових методів або винаходів у цій галузі. Студенти зможуть зрозуміти, як ліцензування та патентування можуть забезпечити юридичний захист їхніх інновацій та інтелектуальних результатів.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни – сформулювати у здобувачів наступні знання та практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розуміння ролі інтелектуальної власності: студенти повинні розуміти, що таке інтелектуальна власність, які форми існують (патенти, авторські права, товарні знаки тощо) і яку роль вона відіграє у сучасному світі. зокрема, їм потрібно розбиратися в тому, як інтелектуальна власність стимулює інновації та розвиток нових технологій. – застосування патентного права: студенти повинні знати процедури отримання патенту, вимоги до винаходів, які можуть бути патентовані, та права та обов'язки патентовласників. вони повинні здати собі звіт, що таке "новизна" і "винахідницький рівень" в контексті патентного права. – оформлення ліцензійних угод: студенти мають набути навичок оформлення ліцензійних угод, включаючи умови щодо використання інтелектуальної власності, збереження конфіденційної інформації, умови оплати тощо. вони повинні зрозуміти, як встановлюються ексклюзивні та неексклюзивні ліцензії і які можливості це відкриває для бізнесу. – захист прав інтелектуальної власності: студентам потрібно засвоїти методи захисту своєї інтелектуальної власності, такі як патентні судові процеси, судові розбіжності і альтернативні методи врегулювання спорів. – розробка стратегій комерціалізації: студенти повинні вивчити різні стратегії комерціалізації інновацій та інтелектуальної власності. вони мають здати собі звіт, що таке технологічний трансфер, створення стартапів або партнерства з великими компаніями. – етичні аспекти: студенти мають розуміти етичні виклики, пов'язані з інтелектуальною власністю, такі як усвідомлене позичання ідей, уникнення плагіату та дотримання прав творців.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	Електронний курс дисципліни https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=1686
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	Базові знання зі спеціальності: Знання основних принципів та процедур, що використовуються у геодезії та землеустрої, будуть корисними, оскільки деякі аспекти ліцензування та патентування можуть стосуватися інтелектуальних розробок і винаходів у цій галузі.
Постреквізити	Набуті компетентності можуть бути корисними у процесі написання магістерської роботи.

Результати навчання	<p>ПРН-2. Готувати професійні тексти та документи, дискутувати та вести міжособистісний і соціальний діалог</p> <p>ПРН-9. Володіти достатніми знаннями законів вищої математики, фізики, методами і технологіями в галузі геодезії і картографії, використання яких надасть їм можливість розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми</p> <p>ПРН-13. Використовувати методи збирання інформації в галузі геодезії і землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання</p>
Компетентності	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК-3. Здатність до гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти і розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне відношення до усталених наукових концепцій.</p> <p>ЗК-9. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності:</p> <p>ФК-12. Здатність використовувати та впроваджувати нові технології, брати участь у модернізації та реконструкції обладнання, пристроїв, систем та комплексів, зокрема з метою підвищення їх ефективності та точності</p>
Підсумковий контроль, форма	<p>Залік.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<p>Вивчення дисципліни дозволяє розвинути або покращити такі soft skills: навички комунікації, гнучкість, логічне та критичне мислення, уміння концентруватися, уміння формувати власну думку та брати відповідальність за прийняті рішення, тайм-менеджмент.</p>

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (введеного у дію наказом № 60 від 25 лютого 2019 р. https://docs.google.com/document/u/3/d/e/2PACX-1vQfAsqo4SgfOAC4CORnktD6cV8e_Drg1hQjA0slC9L_XLrMvCZw4gmGVYKAUTinjeSYCpze5Re0P4ad/pub)

відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять, відповідно до чинного протягом семестру розкладу, є обов'язковим. Запізнення на заняття – не допускаються. Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття дотримуються таких правил:

- тримають вимкненими електронні засоби зв'язку;
- залишають аудиторію виключно з дозволу викладача;
- активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; використовують технічні засоби навчання, котрі підвищують ефективність навчального процесу;
- поводять себе дисципліновано.

Здобувачі в обов'язковому порядку зобов'язані відпрацьовувати програмний матеріал не засвоєний ними внаслідок пропусків занять. Здобувач самостійно вивчає теоретичний матеріал, або виконує практичну роботу, використовуючи платформу Moodle. Контроль засвоєння знань здійснює викладач шляхом письмового чи усного опитування.

У разі проведення занять у режимі відеоконференції здобувачам потрібно дотримуватись таких вимог:

- приєднання тільки з використанням корпоративної пошти;
- використання свого імені та прізвища у назві акаунта для уникнення провокацій чи зриву заняття;
- за технічної можливості бажаним є увімкнення камери під час заняття.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Відповідно до «Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (введеного в дію наказом №327 від 13.12.2019р. <https://docs.google.com/document/d/16H26322MbCqiqkFT2IGDw1cNm-Y7siFjgYGcOcHDDKU/edit?pli=1>), дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Очікується, що письмові роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.

За виявлене порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

У разі будь-яких інших непорозумінь чи питань, відносини регулюються згідно із зазначеним вище Положенням.

3) щодо оцінювання

Здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни за умови виконання усіх практичних робіт, складання контролю засвоєння знань змістових модулів, відпрацювання пропущених занять та підтвердження опанування результатів навчання на мінімальному рівні (підсумкова структурна оцінка не менше 60 балів). Максимальна оцінка за роботу здобувача під час семестру становить 100 балів.

Форма семестрового контролю, передбачена навчальним планом, – залік, який максимально оцінюється у 100 балів. Форма проведення заліку – письмово, використовуючи затверджені у встановленому порядку залікові білети. Порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії регламентований наказом №213 від 17.11.2017р. (<https://docs.google.com/document/d/1k1u-E7XpKvPDKWcdyuuvuID-CqO5HoDmbYBeyInoxQ/edit>).

Здобувач отримує позитивну семестрову оцінку, якщо рейтингова підсумкова оцінка становить не менше 60 балів. В іншому випадку передбачено перескладання іспиту.

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контроль здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2020р. (наказ №262, <https://docs.google.com/document/d/1bVEPpf0TNyLyo9qMtQXv266OnLUI0l-0/edit>).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Всі практичні роботи повинні бути виконані вчасно для отримання максимальної заявленої кількості балів. Термін здачі роботи оголошує викладач під час видання завдання на практичну роботу. Якщо терміни здачі роботи порушені без поважних на те причин, робота оцінюється, виходячи з меншої кількості балів. Обсяг зменшення балів залежать від складності завдання та протермінування, і доводяться викладачем до відома здобувачів заздалегідь.

Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності здобувача з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Здобувачів вищої освіти, які за підсумками семестрового контролю мають академічну заборгованість допускають до її ліквідації в порядку та впродовж термінів, визначених університетом. Академічна заборгованість виникає у разі, коли здобувач освіти не допущений до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни або під час семестрового контролю здобувач освіти отримав менше балів, ніж визначена в університеті межа незадовільного навчання (отримано оцінку «незадовільно»).

Повторне складання заліку допускають не більше, ніж два рази з кожної дисципліни: один раз науково-педагогічному працівнику, який здійснював підсумковий контроль з навчального предмета, другий – комісії у складі не менше трьох науково-педагогічних працівників, яку створюють за розпорядженням директора навчально-наукового інституту.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Визнання результатів навчання, отриманих в умовах неформальної та/або інформальної освіти, проводиться згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в ІФНТУНГ (<http://surl.li/cztby>) протягом першого місяця у семестрі, в якому згідно з навчальним планом передбачено вивчення даної дисципліни. Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні загалом, так і її окремому розділу. Здобувач вищої освіти на протязі перших двох тижнів семестру звертається до директора відповідного інституту із заявою, до якої за потреби можуть додаватися супровідні документи (сертифікати, свідоцтва тощо).

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Ліцензування та патентування діяльності» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах
		Семестр 2
Кількість кредитів ECTS	3,0	3,0
Загальний обсяг часу, год.	90	90
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	30	30
– лекційні заняття	14	14
– практичні заняття	16	16
– лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота, год	60	60
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	Залік	Залік

3.2. Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
М1	Ліцензування та патентування діяльності	14	
ЗМ 1	Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності	10	
Т 1.1	Твори науки, літератури і мистецтва. Виникнення та здійснення авторського права. Реєстрація творів авторського права і авторських договорів. Особливості авторського права на комп'ютерні програми та інтернет твори	2	2-4,6,7
Т 1.2	Винаходи та корисні моделі. Поняття винаходу та корисної моделі. Критерії патентоспроможності винаходу та корисної моделі. Об'єкти винаходів. Структура та правила оформлення заявки на винахід. Проведення державної експертизи заявок на винаходи. Патентна інформація і патентні дослідження. Приклад складання навчальної заявки на винахід. Деякі успішні винаходи людства	4	2-4,6,19,
Т 1.3	Теорія розв'язування винахідницьких задач. Методи активізації творчої діяльності. Евристика та теорія розв'язування винахідницьких задач. Рівні творчої діяльності. Метод спроб та помилок. Метод мозкового	4	2-4,6,9

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
	штурму. Метод гірлянд асоціацій. Морфологічний аналіз. Синектика		
ЗМ 2	Захист прав інтелектуальної власності	4	
Т 2.1	Система охорони інтелектуальної власності. Законодавство з охорони інтелектуальної власності. Органи державної охорони інтелектуальної власності в Україні. Законодавчі акти та міжнародні угоди, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності	2	2-4, 14-18
Т 2.2	Захист прав інтелектуальної власності. Недобросовісна конкуренція. Проблеми піратства щодо інтелектуальних продуктів. Промислове шпигунство. Форми та способи захисту прав об'єктів інтелектуальної власності	2	2-4, 14-18
	Усього годин	14	

3.3. Практичні заняття

Теми практичних занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М1	Ліцензування та патентування діяльності	16	
ЗМ 1	Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності	10	
П 1.1	Рівні винахідницьких задач та підбір прикладів винаходів.	2	1, 2, 3, 4
П 1.2	Написання структур рубрик відповідно МПК по бюлетенях «Промислова власність» та за пошуковими системами та базами даних Укрпатенту.	2	1, 2, 10, 21
П 1.3	Підбір аналогів і вибір найближчого аналога. Складання формули на пристрій, спосіб з використанням основних законів логіки. Формальна експертиза формул корисних моделей за завданням.	2	1, 2, 10, 19
П 1.4	Оформлення заявки на об'єкт. Складання формули винаходу на пристрій за наданими матеріалами заявки.	4	1, 2, 10, 21
ЗМ 2	Захист прав інтелектуальної власності	6	
П 2.1	Пошук промислових зразків з написанням рубрик відповідно МКПЗ по бюлетенях «Промислова власність» та за пошуковими системами та базами даних Укрпатенту. Оформлення заявки на промисловий зразок.	2	1, 2, 19
П 2.2	Оформлення заявки на реєстрацію. Авторського права	2	1, 2, 19
П 2.3	Складання ліцензійного договору, обґрунтування його виду та обґрунтування виду оплати та вартості ліцензійної винагороди	2	1, 2, 19
	Усього годин	16	

3.4. Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 5.

Таблиця 5 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20
Підготовка до практичних занять	7
Підготовка звітів з практичних робіт	7
Підготовка до поточних контрольних заходів	6
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20
Усього годин	60

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 6.

Таблиця 6 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
М1	Ліцензування та патентування діяльності	20	
ЗМ 1	Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності	12	
Т 1.1	Поняття інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність та інтелектуальний капітал. Аналіз світового ринку продуктів.	4	2-4, 8
Т 1.2	Об'єкти інтелектуальної власності	2	2-4, 8, 22
Т 1.3	Еволюція правової охорони інтелектуальної власності	4	2, 3, 5, 17
Т 1.4	Суміжні права виконавців	2	2-4, 18
ЗМ 2	Захист прав інтелектуальної власності	8	
Т 2.1	Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Наукові відкриття. Раціоналізаторські пропозиції. Секрети виробництва. Інжиниринг. Інші нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.	4	2,3
Т 2.2	Недобросовісна конкуренція	2	2,3
Т 2.3	Знаки індивідуалізації товарів і послуг	2	2,3, 19
	Усього годин	20	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Основна література

1. Лиско Б.О. Ліцензування та патентування діяльності [Текст] : практикум / Б.О. Лиско. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. – 34 с. – (Каф. геодезії та землеустрою).
https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=475652
2. Лиско Б.О. Ліцензування та патентування діяльності [Текст] : конспект лекцій / Б.О. Лиско. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. – 108 с. – (Каф. геодезії та землеустрою).
https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=475649
3. Аксютіна, А. В. Інтелектуальна власність [Текст] : навч. посібник / А. В. Аксютіна, О. В. Нестерцова-Собакар, В. В. Тропін. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 140 с. https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=472625

4.2. Додаткова література

4. Андрошук, Г. Інтелектуальна власність, інновації, економічний розвиток: оптимальне співвідношення [Текст] / Г. Андрошук // Інтелектуальна власність в Україні. – 2016. – № 3. – С. 4-7. https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=424084
5. Базилевич, В. Д. Інтелектуальна власність [Текст] : підручник / В. Д. Базилевич. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2008. – 431 с.
https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=188840
6. Касіячук, Д. В. Ліцензування та патентування діяльності [Текст] : практикум / Д. В. Касіячук. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. – 49 с. – (Каф. геотехногенної безпеки та геоінформатики). https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=475409
7. Короп, І. В. Інтелектуальна власність [Текст] : навч. посіб. / І. В. Короп, В. П. Петренко. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел, 2008. – 208 с. – 177-179.
https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=192929
8. Медвідь, І. Б. Окремі аспекти ліцензування : нормативно-правова база, облік ліцензій [Текст] / І. Б. Медвідь, Т. І. Долішня // Вісник Хмельницького національного університету. – 2019. – № 1. – С. 57-61. https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=464540
9. Ільків, Є. Ю. Ліцензування і патентування діяльності [Текст] : практикум / Є. Ю. Ільків, І. В. Короп. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. – 21 с. – (Каф. землевпорядкування та кадастру). https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=351731
10. Патент України № 132779 G01C 15/10 (2006.01). Пристрій для центрування геодезичних приладів / К. О. Бурак, Б. О. Лиско; власник ІваноФранківський націонал. техн. ун-т нафти і газу. № u201809770; заявл. 01.10.2018, опубл. 11.03.2019, бюл. № 5. 5 с.

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

11. Господарський кодекс України [Текст] /Офіційний вісник України. – 2003. - №11.- Ст. 462.
12. Господарський процесуальний кодекс України [Текст]: офіц. текст: від 21 червня 2001р. [Текст]: Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 36. – Ст.188.
13. Положення «Про Державний департамент інтелектуальної власності» [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 р. №997.8

14. Положення «Про Державного інспектора з питань інтелектуальної власності». [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002р. №674 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004р. №369).

15. «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі» [Текст]: [закон України офіц. текст: від 1 червня] // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - №2000р. №177-III із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 21 грудня 2000р №2188 // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - №8 – Ст.37.

16. «Про затвердження положення про Державний департамент інтелектуальної власності» [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 20.06. 2000 р. №997 // Збірник урядових актів України.

17. Паризька конвенція про охорону промислової власності (прийнята на Дипломатичній конференції в Парижі в 1883 р., розвинена Мадридським протоколом 1981 р.) зі змінами та доповненнями.

18. Правове регулювання інтелектуальної власності в Україні / https://minjust.gov.ua/m/str_4487

19. Укрпатент. Укрпатент. URL: <https://ukrpatent.org/uk> (дата звернення: 20.08.2023).

20. ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ» (УПІВ) Управління патентно-інформаційних послуг <http://iii.ua/uk>

21. Процедура патентування корисної моделі
<https://knute.edu.ua/file/MjA=/6656c72ee27e98d2c378d9c12a6f20d6.pdf>

22. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) — концептуально новий підхід до послуг у сфері інтелектуальної власності
<https://ukrpatent.org/uk>

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 7.

Таблиця 7 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
ПРН-2. Готувати професійні тексти та документи, дискутувати та вести міжособистісний і соціальний діалог	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 - лекція, МН 1.2 - розповідь – пояснення, МН 1.3 - бесіда). МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.4 - практичні роботи)	МФО 3 – диференційований залік; МФО 4 - поточний контроль, МФО 5 - усний контроль, МФО 6 - письмовий контроль, МФО 7 - лабораторно-практичний контроль
ПРН-9. Володіти достатніми знаннями законів вищої математики, фізики, методами і технологіями в галузі геодезії і картографії, використання яких надасть їм можливість розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 - лекція, МН 1.2 - розповідь – пояснення, МН 1.3 - бесіда). МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.4 - практичні роботи)	МФО 3 – диференційований залік; МФО 4 - поточний контроль, МФО 5 - усний контроль, МФО 6 - письмовий контроль, МФО 7 - лабораторно-практичний контроль
ПРН-13. Використовувати методи збирання інформації в галузі геодезії і землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 - лекція, МН 1.2 - розповідь – пояснення, МН 1.3 - бесіда). МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.4 - практичні роботи)	МФО 3 – диференційований залік; МФО 4 - поточний контроль, МФО 5 - усний контроль, МФО 6 - письмовий контроль, МФО 7 - лабораторно-практичний контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Теоретичний курс	30
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1 (МФО 6 - письмовий контроль)	15
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2 (МФО 6 - письмовий контроль)	15
Контроль умінь при виконанні та захисті звітів практичних робіт (МФО 4 - поточний контроль, МФО 5 - усний контроль, МФО 7 - лабораторно-практичний контроль), а саме	70
Практична робота П 1.1	10
Практична робота П 1.2	10
Практична робота П 1.3	10
Практична робота П 1.4	10
Практична робота П 2.1	10
Практична робота П 2.2	10
Практична робота П 2.3	10
Усього балів	100

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 9.

Таблиця 9 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях,	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання

		формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 10).

Таблиця 10 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі (навчальна аудиторія згідно розкладу) із застосуванням мультимедійних засобів. Для виконання практичних робіт знадобиться обчислювальна техніка. Для підготовки до занять потрібен доступ до бібліотеки ІФНТУНГ або її сайту; доступ до інтернет-ресурсів.

На період дистанційного навчання необхідний персональний комп'ютер з відповідним програмним забезпеченням, відеокамера та мікрофон для забезпечення ефективного відеозв'язку, доступ до мережі Internet, обліковий запис корпоративної електронної пошти.